

POLITIKA LINGWISTIKA

Bħala parti mill-isforzi tagħha biex tippromwovi l-mobilità u l-fehim interkulturali, l-Unjoni Ewropea (UE) għażlet l-apprendiment tal-lingwi bħala prijorità importanti u tiffinanzja għadd ta' programmi u proġetti f'dan il-qasam. Fil-fehma tal-UE, il-multilingwiżmu huwa element importanti tal-kompetittività Ewropea. Għalhekk, wieħed mill-oġġettivi tal-politika lingwistika tal-UE huwa li kull ċittadin Ewropew għandu jkollu ħakma tajba ta' żewġ lingwi oħra flimkien mal-lingwa materna tiegħu.

IL-BAŽI ĠURIDIKA

Fl-Ewropa, id-diversità lingwistika hija fatt tal-ħajja. Il-lingwi huma parti integrali mill-identità Ewropea u l-aktar espressjoni diretta tal-kultura. F'UE msejsa fuq il-motto "Magħquda fid-diversità", il-kapaċità li wieħed jikkomunika f'bosta lingwi hija riżorsa importanti għall-individwi, l-organizzazzjonijiet u l-kumpaniji. Il-lingwi huma wkoll fundamentali għar-rispett tad-diversità kulturali u lingwistika tal-UE.

Ir-rispett għad-diversità lingwistika huwa valur fundamentali tal-UE, kif inhuma wkoll ir-rispett tal-persuna u l-mentalità miftuħa lejn kulturi oħra. Dan huwa kuncett stabbilit fil-preambolu tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea, li fih isir riferiment għall-ispirazzjoni "mill-wirt kulturali, reliġjuż u umanista tal-Ewropa" u għall-konferma tar-rabta "mal-prinċipji tal-libertà, id-demokrazija u r-rispett lejn id-drittijiet tal-bniedem". Fl-Artikolu 2 tat-Trattat dwar l-Unjoni Ewropea (TUE) tingħata importanza kbira lir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u lin-nondiskriminazzjoni, filwaqt li l-Artikolu 3 jiddikjara li l-UE għandha "tirrispetta r-rikkezza tad-diversità kulturali u lingwistika tagħha". L-Artikolu 165(2) tat-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea (TFUE) jenfasizza li "l-azzjoni tal-Unjoni għandha tkun immirata lejn l-iżvilupp tad-dimensjoni Ewropea fl-edukazzjoni, partikolarment permezz tat-tagħlim u t-tixrid tal-lingwi tal-Istati Membri", filwaqt li tirrispetta bis-sħiħ id-diversità kulturali u lingwistika (Artikolu 165(1) tat-TFUE).

Il-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-UE, adottata fl-2000 u li saret ġuridikament vinkolanti mit-Trattat ta' Lisbona, tipprojbixxi d-diskriminazzjoni bbażata fuq il-lingwa (l-Artikolu 21) u timponi fuq l-Unjoni l-obbligu għar-rispett tad-diversità lingwistika (l-Artikolu 22).

L-ewwel regolamentazzjoni, li bdiet fl-1958, li tiddetermina l-lingwi li kellhom jintużaw minn dik li qabel kienet il-Komunità Ekonomika Ewropea^[1], ġiet emendata skont

[1] [ĠU L 17, 6.10.1958, p. 385.](#)

adeżjonijiet sussegwenti għall-UE u tiddefinixxi l-lingwi uffiċjali tal-Unjoni^[2], flimkien mal-Artikolu 55(1) tat-TUE. Kull ċittadin tal-UE għandu d-dritt li jkteb lil kwalunkwe istituzzjoni jew korp tal-UE b'waħda minn dawk il-lingwi u li jirċievi twegiba bl-istess lingwa, skont l-Artikolu 24 tat-TFUE.

L-OBJETTIVI

Il-politika tal-UE fil-qasam lingwistiku tissejjes fuq ir-rispett tad-diversità lingwistika fl-Istati Membri kollha u fuq il-ħolqien ta' dialogu interkulturali fl-UE kollha. Bil-għan li r-rispett reċiproduktiv jittwettaq fil-prattika, l-UE tippromwovi t-tagħlim u l-apprendiment tal-lingwi barranin kif ukoll il-mobilità ta' ċittadini kollha permezz ta' programmi mmirati għall-edukazzjoni u t-taħriġ vokazzjonali. L-għarfien tal-lingwi barranin jittqies bħala waħda mill-ħiliet bażiċi li kull ċittadin tal-UE jeħtieġ li jikseb biex itejjeb l-opportunitajiet tiegħu ta' edukazzjoni u impjeg. L-UE tikkollabora wkoll mal-Istati Membri biex tipproteġi lill-minoranzi, abbażi tal-Karta Ewropea għal-Lingwi Reġjonali jew Minoritarji tal-Kunsill tal-Ewropa.

Fil-kontribuzzjoni tagħha għas-Summit Soċjali li saret fis-17 ta' Novembru 2017 f'Gothenburg, il-Kummissjoni stabbiliet l-idea ta' "Żona ta' Edukazzjoni Ewropea" fejn, sal-2025, "minbarra l-lingwa materna tiegħu, [li] wieħed jittellem żewġ lingwi oħra jkun sar in-norma" (COM(2017)0673). Fl-istess spirtu, il-Kunsill adotta rakkomandazzjoni dwar approċċ komprensiv lejn it-tagħlim u l-apprendiment tal-lingwi (COM(2018)0272) fit-22 ta' Mejju 2019. Fir-rakkomandazzjoni tiegħu, il-Kunsill jistieden lill-Istati Membri biex jagħtu spinta lill-apprendiment tal-lingwi sa tmiem l-edukazzjoni obligatorja sabiex jiġi żgurat li aktar għalliema tal-lingwi jkollhom l-opportunità li jittgħallmu barra minn pajjiżhom u jippromwovu metodi ta' tagħlim innovattivi bl-użu ta' għodod bħas-[School Education Gateway](#) u l-[eTwinning](#).

IL-KISBIET

A. Żviluppi politiċi u appoġġ għar-riċerka fil-qasam lingwistiku

1. Komparabilità tad-data dwar il-kompetenza lingwistika

Fl-2005, il-Kummissjoni ppubblikat komunikazzjoni lill-Parlament Ewropew u lill-Kunsill dwar l-Indikatur Ewropew tal-Kompetenza Lingwistika ([COM\(2005\)0356](#)), strument maħsub biex ikejjel il-kompetenzi lingwistiċi kumplessivi f'kull Stat Membru. L-Unjoni Ewropea tippromwovi wkoll l-użu tal-[Qafas Komuni Ewropew ta' Referenza għal-Lingwi: Apprendiment, tagħlim, assessjar \(QKERL\)](#) tal-Kunsill tal-Ewropa. Din l-għodda kienet imfassla biex "tipprovdi bażi trasparenti, koerenti u komprensiva għall-elaborazzjoni ta' sillabi tal-lingwa u linji gwida tal-kurrikulu, id-disinn tal-materjali tat-tagħlim u tal-apprendiment, u l-valutazzjoni ta' profiċjenza f'lingwa barranija"^[3]. Issa qed jintuża ħafna fl-Ewropa u f'kontinenti oħra.

[2]L-24 lingwa uffiċjali tal-UE huma: il-Bulgaru, il-Kroat, iċ-Ċek, id-Daniż, l-Olandiż, l-Ingliš, l-Estonjan, il-Finlandiż, il-Franċiż, il-Ġermaniż, il-Grieg, l-Ungeriz, l-Irlandiż, it-Taljan, il-Latvjan, il-Litwan, il-Malti, il-Pollakk, il-Portugiż, ir-Rumen, is-Slovakk, is-Sloven, l-Ispanjol, u ż-Żvediż.

[3]<https://www.coe.int/en/web/common-european-framework-reference-languages>

2. L-ECML u Mercator

L-UE taħdem mill-qrib ma' żewġ ċentri għar-riċerka dwar il-lingwi, iċ-[Ċentru Ewropew għal-Lingwi Moderni tal-Kunsill tal-Ewropa \(ECML\)](#) u iċ-[Ċentru Ewropew ta' Riċerka dwar il-Multilingwiżmu u l-Apprendiment tal-Lingwi \(Mercator\)](#). L-ECML iħeġġeġ l-eċċellenza u l-innovazzjoni fit-tagħlim tal-lingwi u jgħin liċ-ċittadini Ewropej jitgħallmu l-lingwi b'mod aktar effiċjenti. L-għan ewlieni tiegħu hu li jgħin lill-Istati Membri jimplimentaw politiki għat-tagħlim tal-lingwi effettivi billi jiffokaw fuq l-apprendiment u t-tagħlim tal-lingwi, jippromwovu d-dialogu u l-iskambju tal-aħjar prattiki u jappoġġjaw netwerks marbutin mal-programmi u proġetti ta' riċerka. Mercator jaħdem fuq "l-akkwist u l-inventarju, ir-riċerka u l-istudju, it-tixrid u l-applikazzjoni tal-għarfien fil-qasam tal-apprendiment tal-lingwi fl-iskola, fid-dar u permezz tal-partecipazzjoni kulturali. Il-ħidma tiegħu hija ffokata l-aktar fuq il-lingwi reġjonali u minoritarji fl-Ewropa"^[4].

3. Master's Ewropea fit-Traduzzjoni

Il-[Master's Ewropea fit-Traduzzjoni \(EMT\)](#) hija marka ta' kwalità għall-programmi tat-traduzzjoni universitarji li jissodisfaw l-istandards professjonali u l-esiġenzi tas-suq maqbula. L-għan ewlieni tal-EMT huwa li jtejjeb il-kwalità tat-taħriġ fil-qasam tat-traduzzjoni u jħeġġeġ lil nies b'ħiliet għoljin biex jidhlu għal din il-professjoni fl-UE. L-EMT jipprova jsaħħaħ l-istatus tal-professjoni ta' traduttur fl-UE.

B. Programmi ta' azzjoni

1. Il-Programm Erasmus+

[Erasmus+](#) hu l-programm tal-UE għall-edukazzjoni, it-taħriġ, iż-żgħażaġħ u l-isport għall-2014-2020. Il-promozzjoni tal-apprendiment tal-lingwi u d-diversità lingwistika hija wieħed mill-oġġettivi speċifiċi tal-programm. [Il-Gwida tal-Programm Erasmus+ 2019](#) tafferma li "l-opportunitajiet fis-seħħ biex joffru appoġġ lingwistiku huma mmirati biex jagħmlu l-mobilità aktar effiċjenti u effettiva, itejbu l-prestazzjoni tal-apprendiment u għalhekk jikkontribwixxu għall-oġġettiv speċifiku tal-Programm" (p. 9). [L-Appoġġ Lingwistiku Online tal-Erasmus+](#) huwa offrut għal partecipanti f'azzjonijiet ta' mobilità sabiex jitgħallmu l-lingwa tal-pajjiż ospitanti. Erasmus+ iħeġġeġ il-kooperazzjoni bil-għan li jkun hemm innovazzjoni u skambju tal-prattiki tajba permezz ta' sħubijiet fil-qasam tat-tagħlim u l-apprendiment tal-lingwi. Il-Programm Erasmus+ jiffinanzja wkoll kull sena bosta proġetti li jappoġġjaw it-tagħlim u l-apprendiment tal-lingwi tas-sinjali, kif ukoll li jippromwovu s-sensibilizzazzjoni għad-diversità lingwistika u l-ħarsien tal-lingwi minoritarji.

Fit-28 ta' Marzu 2019, il-Parlament adotta rizzoluzzjoni leġiżlattiva dwar il-proposta għal programm suċċessur (2021-2027)^[5]. Wara s-summit li seħħ f'Gothenburg fl-2017, il-proposta għandha l-għan li ttejjeb l-apprendiment tal-lingwi, b'mod partikolari permezz ta' użu usa' ta' għodod online. Taħt l-Azzjoni Ewlenija 1, se tappoġġja "opportunitajiet ta' apprendiment tal-lingwa, inklużi dawk li jappoġġjaw l-attivitajiet ta' mobilità".

[4]<https://www.mercator-research.eu/en/about/about-mercator-research-centre/>

[5][Testi adottati, P8_TA\(2019\)0323](#).

2. Programm Ewropa Kreattiva

Fil-qafas tal-Programm Ewropa Kreattiva, jingħata appoġġ għat-traduzzjoni ta' kotba u manuskritti taħt [is-sottoprogramm Kultura](#).

3. Il-Jum Ewropew tal-Lingwi

Imfhegga mis-suċċess enormi tas-Sena Ewropea tal-Lingwi fl-2001, l-UE u l-Kunsill tal-Ewropa ddecidew li, fis-26 ta' Settembru ta' kull sena, jiġi ċelebrat [il-Jum Ewropew tal-Lingwi](#) b'avvenimenti ta' kull tip li jippromwovu l-apprendiment tal-lingwi fl-UE kollha. Din l-azzjoni hija mfassla biex toħloq sensibilizzazzjoni fost iċ-ċittadini dwar l-għadd kbir ta' lingwi mitkellma fl-Ewropa u biex ttejjgħom jitgħallmu l-lingwi.

4. Marka tal-Lingwi Ewropea

[Il-Marka tal-Lingwi Ewropea](#) hija premju tal-Kummissjoni maħsub biex jinkoraġġixxi inizjattivi godda fit-tagħlim u l-apprendiment tal-lingwi, jippremja metodi godda tat-tagħlim tal-lingwi u jissensibilizza dwar il-lingwi reġjonali u minoritarji. Il-premju huwa pprezentat għal proġetti mill-pajjiżi partecipanti għall-proġett l-aktar innovattiv tal-apprendiment tal-lingwi, għall-persuna li tkun għamlet l-akbar progress fl-apprendiment tal-lingwi barranin u għall-añjar għalliem tal-lingwi.

5. Juvenes Translatores

Kull sena, il-Kummissjoni tagħti l-premju l-[Juvenes Translatores](#) lill-añjar traduzzjoni li tkun saret minn student ta' 17-il sena f'kull Stat Membru. L-istudenti jistgħu jagħzlu li jitraduċu minn u lejn kwalunkwe lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

IR-RWOL TAL-PARLAMENT EWROPEW

A. Diversità lingwistika

Bħala punt preliminari, irid jiġi nnotat li l-Parlament Ewropew adotta politika lingwistika totalment imsejsa fuq il-multilingwiżmu fl-istrateġija ta' komunikazzjoni tiegħu stess, li jfisser li l-lingwi kollha tal-UE għandhom importanza ndaqs. Id-dokumenti parlamentari kollha jiġu tradotti fil-lingwi uffiċjali kollha u kull Membru tal-Parlament Ewropew għandu d-dritt jirkellem bil-lingwa tal-UE li jagħzel hu jew hi.

Fir-riżoluzzjoni tiegħu tal-24 ta' Marzu 2009 dwar "Il-Multilingwiżmu: vantaġġ għall-Ewropa u impenn komuni"^[6], il-Parlament Ewropew tenna l-appoġġ tiegħu favur il-politiki tal-UE fil-qasam tal-multilingwiżmu u stieden lill-Kummissjoni tfassal miżuri mmirati lejn il-promozzjoni tad-diversità lingwistika.

Fil-11 ta' Settembru 2018, il-Parlament adotta riżoluzzjoni dwar l-ugwaljanza tal-lingwi fl-era diġitali^[7], li hija bbażata fuq [studju](#) li sar fuq talba tal-Panel ta' Valutazzjoni tal-Għażliet Xjentifiċi u Teknoloġiċi tal-Parlament. F'din ir-riżoluzzjoni, il-Parlament stieden lill-Kummissjoni tivvaluta l-aktar mezzi xierqa biex tiżgura l-ugwaljanza tal-lingwa fl-era diġitali, u tiżviluppa strateġija b'saħħitha u kkoordinata għal suq uniku diġitali multilingwi.

Kull sena sa mill-2007, il-Parlament Ewropew ta l-["Premju Ċinematografiku LUX"](#). Il-premju jinkludi s-sottotitolar tat-tliet films finalisti fl-24 lingwa uffiċjali tal-Unjoni Ewropea.

[6] [GU C 117E, 6.5.2010, p. 59.](#)

[7] [Testi adottati, P8_TA\(2018\)0332.](#)

Fit-28 ta' Marzu 2019, il-Parlament adotta riżoluzzjoni legiżlattiva dwar il-proposta għall-programm Ewropa Kreattiva (2021-2027)^[8]. Fl-artikolu ddedikat għall-oġġettivi tal-programm, huwa enfasizza li għandhom jiġu kkunsidrati "l-ispeċificitajiet ta' pajjiżi differenti, inklużi pajjiżi jew reġjuni b'sitwazzjoni ġeografika jew lingwistika partikolari". Huwa żied ukoll dispożizzjoni speċifika dwar l-appoġġ għas-sottotitolar, id-doppjaġġ u d-deskrizzjoni awdjo tal-kontenut awdjoviżiv Ewropew, sabiex jitravmu "bejgħ u ċirkolazzjoni internazzjonali ta' xogħlijiet Ewropej mhux nazzjonali fuq il-pjattaformi kollha".

B. Appoġġ għal-lingwi minoritarji

Fit-23 ta' Novembru 2016, il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar il-lingwa tas-sinjali u l-interpreti professjonali tal-lingwa tas-sinjali^[9]. L-għan kien li jenfasizza li ċ-ċittadini torox, torox-għomja u neqsin mis-smiġħ jeħtieġ li jkollhom aċċess għall-istess informazzjoni u komunikazzjoni daqs il-pari tagħhom fil-forma ta' interpretazzjoni bil-lingwa tas-sinjali, is-sottotitolar, il-konverżjoni tal-kliem mitkellem f'kitba (speech-to-text) u/jew forom alternattivi ta' komunikazzjoni, inklużi interpreti orali. Ir-riżoluzzjoni rrikonoxxiet ukoll li l-istituzzjonijiet tal-UE diġà qed jipprevedu l-aċċessibilità ta' avvenimenti pubbliċi u laqgħat tal-kumitati.

Fl-2013 il-Parlament Ewropew adotta riżoluzzjoni dwar "il-lingwi Ewropej fil-periklu ta' estinzjoni u d-diversità lingwistika fl-Unjoni Ewropea"^[10], u fiha talab lill-Istati Membri jagħtu aktar attenzjoni lil-lingwi Ewropej fil-periklu ta' estinzjoni u jimpenjaw ruħhom għall-ħarsien u l-promozzjoni tad-diversità tal-patrimonju lingwistiku u kulturali tal-Unjoni.

Fis-7 ta' Frar 2018, il-Parlament Ewropew approva riżoluzzjoni dwar il-protezzjoni u n-nondiskriminazzjoni fir-rigward tal-minoranzi fl-Istati Membri tal-UE^[11]. Din ir-riżoluzzjoni tinkoraġġixxi lill-Istati Membri jiżguraw li jiġihares id-dritt li tintuża lingwa minoritarja u jiproteġu d-diversità lingwistika fl-Unjoni. Hija tirrakkomanda r-rispett tad-drittijiet lingwistiċi fil-komunitajiet fejn hemm aktar minn lingwa uffiċjali waħda, u jistieden lill-Kummissjoni ssaħħaħ il-promozzjoni tat-tagħlim u l-użu tal-lingwi reġjonali u minoritarji.

Pierre Hériard
12/2019

[8] [Testi adottati, P8_TA\(2019\)0323](#).

[9] [GU C 224, 27.6.2018, p. 68](#).

[10] [GU C 93, 9.3.2016, p. 52](#).

[11] [GU C 463, 21.12.2018, p. 21](#).

